

ELŐFIZETÉS:
 Egész évre . . . 6 ft.
 Fél évre . . . 3 ft.
 Negyed évre 1 ft. 50 kr.

A lap szellemi részét
 illető küldemények a
 szerkesztőnek, anyagiak
 a lap tulajdonosnak küldendők.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

HIRDETÉSI DÍJ:
 egy 1 hasábos petit sor 10 kr.,
 többszöri hirdetésnél olcsóbb.
 Nyiltér sora 25 kr.
 Bélyegdíj minden hirdetésnél
 30 kr.

A hirdetések Bittermann
 Nándor könyv- és könyvmdá-
 jában és a szerkesztőnél fogad-
 tatnak el.
 Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára 10 kr.

Megjelen minden kedden és pénteken.

Egyes szám ára 10 kr.

Előfizetési felhívás

„BÁCSKA”

XX. évfolyamára.

Előfizetési feltételek:

**Helyben házhoz hordva vagy vidékre
 postán küldve:**

Egész évre . . . 6 ft.
 Fél évre . . . 3 ft.
 Negyed évre . . . 1 ft. 50 kr.

Néptanítók számára:

Egész évre . . . 4 ft.
 Fél évre . . . 2 ft.
 Negyed évre . . . 1 ft.

Előfizetési pénzek **Bittermann Nándor**
 és fia könyv- és könyvmdájába küldendők.

Az a passzivitás.

Zombor, 1897. március 29.

A látszat sokszor csal és épen nem felel meg az igazságnak. A valót elferdítve tünteti fel s csak a józan, komoly vizsgálódás rántja aztán le a káprázatos takarót, a mely a szemfényvesztésre egy rövid ideig alkalmas volt.

Ennek a sarkalatos igazságnak nagyon szép példája játszódtott le a napokban a képviselőházban.

Csáky Albin gróf, majd Tisza István nagyszabású beszédeikben gyönyörűen megvilágították a nemzeti passzivitást.

A Tisza István nagy beszéde, a nap parlamenti eseménye igazán csudás katod-sugarakkal dolgozott ezen sötét pont tisztába hozatala körül.

Azt körülbelül eddig is minden gondolkodó ember gyanította, hogy nem csupán a vezér mézes heteinek tiszteletére abstineált a párt a parlamenti működéstől. Valószínű, hogy nem is azt óhajtották szembeszökően demonstrálni, hogy az egész pártnak pusztán személyes színezete van s illusztris vezére távollétével elveszíti akcióképességét, létjogosultságát.

Am azt a hivatalos verzióját a passzivitásnak, hogy ezzel a nemzeti párt a választási visszaélések s az ezekből származott törvényhozó testület meghamisított népképviselője ellen kívánt

tiltakozni, teljes mértékben sikerült a Tisza István gyilkosan hideg és világos okfejtésének a maga igazi értékére leszállítani.

A nemzeti párt a többség erőszakosságának, vesztegetéseinek röjja fel a maga végrömlését s ebből a vádból meríti a tüntető passzivitás jog-alapját.

Ez a forrás nem a Hypokréne, hanem a Hypokrizis ősi kutféje, mely minden időben a legártalmasabb bőséggel csorgatta a közvélemény meghamisításához szükséges maszlagot.

Már az egyházpolitikai hadjárat során, a mely végre is kétségtelen kiindulási pontja a nemzeti közszellem jelen politikai áramlatának, jócskán tisztában volt a nemzeti párt azzal, hogy következtelen, kétszínű magatartása természet szerint elfordította tőle még legerősebb hiveinek tulnyomó részét.

A nemzeti párti választóknak ilyformán történt megfogalmazása logikusan magával hozta a nemzeti párti mandátumoknak kétségbeejtő csökkenését.

Világos, hogy a legközelebbi multban, korszakos jelentőségű politikai mérkőzésnél a nemzeti párt követte el a legsúlyosabb beszámítási visszaélést, visszaélvén a szabadelvű jelszavakkal félrevezetett választó polgárok beléhelyezett bizalmával.

A közvélemény fölismerete megcsalását s az általános választásoknál ki is mondta, végre is hajtott a könyörtelen, de szorosan igazságos ítéletét.

Ezzel a közismeretű tényrel szemben hiába burkolózik néma fönsséggel a nemzeti párt az erkölcsi felháborodás köntösébe, többé senkit sem árníthat legújabb taktikájának valódi célja felől.

Az önkéntesnek jelzett kényeszerű vezeklésnek nincs és nem lehet más feladata, mint hogy az „irreparabile tempus” szakadatlan folyásának elévítő erejével igyekezzék némiképp kiengesztelni a megsértett politikai erkölcsi világrend sújtó bosszuját s mentse, a mi még menthető, egyebek közt a tisztességes látszatot is.

Nem gondoljuk, hogy a tisztelt nemzeti pártnak valami sok oka volna a megelégedésre a mutatkozó eredmény tekintetében. Főleg épen most, mikor a szabadelvűpárt harcedzett auktortársai nem átalnak azon fáradozni, hogy az áruhás igazságot a maga tényleges valóságában bemutassák a nemzet közéleti areopágjának színe előtt.

Ezzel a leleplezett együgyű hypokrizissal szemben áll a szabadelvűpárt alkuvástalanul következetes, minden gyanusítón tulemelkedett elv-hűsége, kipróbált ragaszkodása a szabadelvűség sokszor megtépett, de végezetül az egész vonalon győzedelmes lobogójához.

Ennek a hűségnek, következetességnek, szep-lőtlen és megközelíthetetlenül magas, politikai becsületességnek férfiasan nemes, öntudatos és erős inkarnációját ismeri és becsüli Tisza István a szabadelvűpárt vezérében, Bánffy Dezső báróban s ezért adja neki tartózkodás nélkül való, nyílt határozottsággal föltétlen bizalmi szavazatát.

A szemforgató hipokritaság s az egyenes lelkű, igazelműségnek ez a frappáns szembeállítása képezte a Tisza István hatalmas beszédekének befejező akkordját s hogy ez tovább zengett az egész szabadelvűpárt érzületében, arra bizonyosság az a lelkesült ováció, a mivel a parlament többsége az oly sokszor méltatlanul becsmért, bán-talmazott vezért meleg közvetlenséggel ünnepelte.

Évkönyve

a kalocsai érsekmegye népiszkoláinak és tanügygyel foglalkozó egyéneinek. 1897.

A napokban jelent meg ez a 67 oldalra terjedő füzet, a mely évről-évre beszámol a kalocsai érsekmegye tanügyével.

Mint hogy Bácsmege teljesen az érsekmegyéhez tartozik és a megye tulnyomó része katolikus, így nem lesz érdektelen foglalkozni e füzettel, a melyből megynk iskola- és tanügyre vonatkozó igen érdekes adatokat olvashatunk ki. Hogy az ismertetés nagyobb érdekű legyen, egyuttal összehasonlítást teszünk a 10 év előtti adatokkal, hogy így kitűnjék, mily haladást tett ez évtized alatt a katolikus tanügy.

A kath. népiszkolai főhatósága Császká György érsek, míg a népiszkolai főtanács: a fönsteszék. Az érsekmegye főtanfelügyelője Mayer Béla püspök; a segédtanfelügyelő Petrovác József a kalocsai leányiskolák igazgatója.

Az érsekmegye 10 év előtt négy főtanterületre volt osztva, most hat főtanterület van, ebből négy teljesen, az ötödik is jórészt megyénkre esik; nevezetesen: a II. főtanterület magában foglalja a bajosi, bacsalmási és szabadkai esp. kerületeket. Hivatalt iskolátogató Maison Mihály rigyicai plb. A III. főtanterület magában foglalja a bajai, szántovai és zombori esp. ker. Hiv. isk. látogató Lajthay János kupuszinaí plb. A IV. ker. magában foglalja az apatini, bácsi és kulai esp. ker. Hiv. isk. látogató dr. Hoffmann Károly apát, kulai plb. Az V. ker. magában foglalja az ó-becsei, topolyai és zentai esp. ker. Hiv. isk. látogató Márton Mátyás ó-kanizsai plb. A VI. ker. magában foglalja a palánkai

A „BÁCSKA” tárcája.

Pici, poros . . .

Pici, poros pacírta az útszélén,
 Búbánatos dalodat én nem értem;
 Olyan fájó, olyan siró a hangod,
 Éppen mintha temetésre
 Kogtatnák a harangot!

Látod, látod útszéli kis pacírta,
 Az én szivem bánatosabb szászorta! . . .
 Mégse, mégse panaszolom senkinek, —
 Az én lelkem búbánatját
 Ugy sem érti senki meg!

Legjobb volna porladozni a földben,
 Ha bánatom elszakadna én tölem . . .
 De hiába! — sejttem, tudom, hogy ott is
 Boldogtalan lesz a szivem,
 Lesz a végső porom is!

Szabadka Gyula.

A MINISZTERJELŐLT.

Írta: Berczik Árpád.

(Folytatás.)

De mire elkészült, vége lett a válságnak s kiderült, hogy a kabátot teljesen hiába rendelték meg, mert Hámorinak nem adatott alkalom miniszteri programjának, se a szakó-kabát viselésére, se egyebekre vonatkozó pontjait megvalósítani.

Mondjuk ki a tényt egyszerűen, szárazon, meztelentül.
 Csak egy tárcának birtokosa változott és arra nem ót neveztek ki, hanem egy iskolatársát, a kit ó akár hányzor hólapdával megdobált és a földre tepert. — Mikor a legfelsőbb kézirat megjelent, mely az iskola-

társ kinevezését tartalmazta, úgy érezte, hogy az iskola-társ ót teperte le a földre és a hólapdával ót vágta hátra. Van még nemes is a világon!

Az bizony mindig kellemetlen, ha iskolatársainkból miniszterek vagy nagy urak lesznek! Mert méltán kérdezhetjük magunktól, miért nem lett belőlünk miniszter, hisz a mint ók a mi iskolatársaink, úgy mi meg az ó iskolatársaik vagyunk?

Az iskolatárs felesége Vilma nagysád jó barátónője volt. Kétszeres ók a bosszuságra. Az asszony kegyelmes asszony lett, a férje miniszter. Hámor Pistát pedig meg se kérdezték, hajlandó volna-e tárcát vállalni . . . Persze Vilma nagysádot sem kérdezték meg!

Nem lehet csodálkozni, hogy Hámor a válság illetően megoldását kielégítőnek nem tekintette.

Semmiel sem jutott közelebb ahhoz a kilenc bárosnyezékhez, mely ott áll félkörben a parlament közepén s melyek bármelyikébe kész volna bele tlni válogatás nélkül.

Hiszen egyformán ruganyosak és mind jól ki van béelve.

A körben nem is csinált titkot elégedetlenségéből s bármilyen diplomatikus finomsággal adott kifejezést véleményének, szavainak tenorjából ki lehetett érezni, hogy sokkal inkább meg lett volna a válság olyképi megoldásával elégedve, mely bizonyos Hámor István urat vitt volna a miniszteri székbe.

Beszélgései nagyobbbrészt e téma és bizonyos nagy tervek és eszmék körül forogtak, melyekre rejtélyesen célzott, a nélkül, hogy azokat világosan körülírta vagy kifejtette volna.

— Az én terveim . . . az én szándékaim . . . az én eszméim . . .

Ezeket lehetett tőle leggyakrabban hallani. Bizonyos nagyképséggel ismételtette, hogy neki vannak eszméi. Megtanulta már, hogy sokszor a nagy-képesség által leghamarabb nagyfejűsége vergődni.

A klubban kiválasztott magának egy kanapét.

Ez lett az ó kanapéja, az ó rendes helye, hová egy-egy arra vetődő barátját maga mellé ültette, elkezdett neki beszélni az ó „eszméiről”, az ó „terveiről”.

És filozófus nyugalommal, gunyos kicsinyléssel szemléltette e pamlag magaslatáról a nyugzó klub-életet, mely ott előtte lefolyt.

Belép egy miniszter és végig megy a termeken. A merre néz, tudvózik bizonyos vegyülékével a tiszteletnek és kollegialitásnak, melyben benne van az, hogy ma te vagy a hatalmon, mandátumom, választóim petícióinak elintézése tőled függ, tehát meggömbödek egy kicsit előttem! De holnap belőlem válhatik miniszter, én osztogathatok kegyeket és te fogsz gömbödni előttem!

— Szervusz, Ferdi!
 — Jó estét, kegyelmes uram?
 Megállítják . . . tudniillik nem Ferdit, hanem a minisztert.

Körülveszik . . . Egy lépést sem tehet tovább. Helyt kell állnia. Körülveszi ót—tíz—tizenöt honatyá. Mind egyiknek zsebében van egy-két-három-négy petíció a kerületből, kérvények, folyamodások, melyeket a miniszter kezébe, zsebébe kell juttatni. Ott állnak sorban. Ki kaparhatja el hamarabb a minisztert, ki csempészheti előbb a kérvényét a zsebébe. Az egyik nagyon sokáig foglalja le. Az ördögbe is — ez a Miska, hát azt gondolja, a miniszter csak az ó kedvéért van a világon? Végezzon már! végezzon már!

Izzadnak ók, de izzad a miniszter is!
 Ók azt gondolják: jaj! csak már hozzá juthatnék és leülhetnék a tarokkhoz!

A miniszter azt gondolja: vesztetre jöttem ma el a klubba; majd eldülök már, de el kell viselni! Katonadolog! Végre megszabadul a miniszter. Letül egy pam-lagra és maga mellé ültet valakit. Milyen kinttintetés! Öszintéskedik vele! Vajjon mit mondhat neki? Már egy fertály órája beszélget vele!

Jön a miniszterelnök. Éppen most érkezett Bécsből. Milyen az arckifejezése? Nagyon derült, ó maga meg jókedvű. Nincs baj, a kabinet szilárdan áll.

Egy nagyfejű! . . .
 Körülnéz . . .
 Meglátja ó excellenciáját!
 A nagyfejű és ó excellenciája tekintete találkozik

és újdéki esp. ker. Hiv. isk. látogató Kirschbaum Lajos titeli plb.

Ezután felsorolja a fűzet a 17 tankertület (espereskerület) minden községet tanítókkal és lelkészekkel. Összesen 161 község vagy pusztája van, a hol létezik iskola; tíz év előtt 146 volt, így a szaporulat 15 hely. A 161 közül 148 r. k. feletti 11 községi és 2 állami iskolát tart fenn. Van az érsekmege területén 4 felső népiskola és 5 polgári iskola. A 10 év alatt csak a felekezeti iskolafentartók száma szaporodott 15 tel; polgári iskola kettővel, a mi elég kevés, tekintve azt, hogy legalább is 30 olyan község van a megyében, a mely köteles volna felsőbb iskolát föntartani.

R. kath. tanítói állás van 578, ebből be van töltve 574, üres 4. Ezekből férfitanító 444, nőtanító 134; míg okleveles 572, nem okleveles 4. Ez utóbbi 4 helyettes tanító. Kántortanító van 81. Annai volt 10 év előtt is és így e téren nincs haladás, pedig kívánatos volna, mert azt könnyű belátni, hogy a két foglalkozás egymást nagyon zavarja és rendszeren a tanügy rovására. A kántorságot minden községben külön kellene választani a tanítói állástól.

A tanköteles gyermekek száma 55,921 mindennapi tanköteles és 22,770 ismétlő iskolás. Különösen érdekes az iskolába járás statisztikája. E szerint tényleg jár 6-12 éves 52,361, 13-15 éves pedig 15,297. Hogy az iskolába járás mennyivel javult azt bizonyítja az, hogy míg 20 év előtt az 5-12 éveseknek 79,4% járt, már 10 év előtt 89,06%, tehát a javulás majdnem tíz százalék és most jár 93,81%, a mi ismét közel 5% javulást jelent. Még szembevetendő a javulás a vasárnapi iskolásoknál. 1877-ben járt 39,67%, tíz év múlva 1887-ben már 60,1%, majdnem kétszer annyit és 1897-ben 70%. Hogy az iskolák túltöltöttsége is mennyire szűnő-féltlen van, azt a következő számok bizonyítják. Husz év előtt egy tanítóra esett átlaglag 119 mindennapi és 46 ismétlő iskolás; tíz év előtt esett 108 mindennapi és 32 ismétlő és most esik 90 mindennapi tanköteles és csak 27 vasárnapi iskolás. Ime tehát az átlag csak tízzel haladja túl a törvényes számot, a mi pár év alatt bizonyára el fog enyészni és így népiskolai viszonyaink teljesen rendezve lesznek.

Legtöbb tankötelessel bír a felekezeti iskolák közt Baja 1896 (1919*), O Kanizsa 1883 (1292), O Becse 1862 (1023), Zombor 1655 (1526), Topolya 1618 (972), Ada 1465 (994), Ujvidék 1291 (1102), Temerin 1360 (1116) stb.

Az érsekmege területén hat tanító-egylet van, ebből öt Bácskára esik. Ezek közül legrégebben alakult a Bács-Tiszafüredi, legtöbb tagja van a Zomborvidékieknek 142 (112).

A kalocsai kántortanítói nyugdíjintézetnek 168 tagja van, tíz év előtt volt 217. Igazán kár, hogy a r. k. tanítóság elhanyagolja e segélyintézetet. Itt volna az ideje, hogy nagyobb mozgalommal új élet öntessék e nyugdíjintézetbe, mert tekintve szép alapját, most már képes volna szép feladatot teljesíteni. A kerületek közül legtöbb tagja van az óbecsei tankertületből 23 (28).

Az Értesítő további részében a tanítók névsora van állásuk rövid megjelölésével. E részből a tanítók végzett tanulmányaira vonatkozó következő adatokat tartjuk érdekesnek felsorolni.

A névsorban levő 487 tanító közül elemi iskolából ment a képezdebe 136; felső népiskolából 24. A gymnasium I. osztályából 3; II-ből 34; III-ből 42; IV-ből 108; V-ből 25; VI-ből 11; VII-ből 2 és a VIII-ből 7. A reáliskola I. osztályából 3; II-ből 20; III-ből 15; IV-ből 8; V-ből 2. A polgári iskola II. osztályából 4; III-ből 10; IV-ből 29 és V-ből 2. Így tehát középiskolából összesen 327.

A képezdét 2 külföldön végezte, 2 nincs képezítve. Magán uton 12-en szereztek oklevelet.

Két év alatt végezte a képezdét 74, három éves tanfolyamot hallgatott 203 és négy éves tanfolyamot 208 tanító végezte.

Az érsekmege leg több tanítót adott a kalocsai képezde, a melyből 254 képezített tanító van az értesítőben. Ezután következik Baja 79 tanítavól. Pécssett

*) A zárjel alatti számok a 10 év előtti adatokat jelzik.

Ö excenciája int a nagyfejűnek és bemennek a külön — miniszteri szobába.

A harmadik miniszter se a külön szobába nem vonul vissza, se pamlogra nem ül. Fel-alá jár... hol ide... hol oda... csoportról-csoportra... és élcel. Rossz élceket mond néha, rettentő rossz élceket, de ugyan hol az a római jellem, aki ne tartaná kötelességének rajtuk jóízűen nevetni?

Hátori ott ül pamlogának magaslatán és elgondolkodik, elabrándozik a jövőbe. Ha majd ő is miniszter lesz, őt is körülveszik kérvényezők, ő is osztogat kegyeket, ő is kinttat egy szóval... egy tekintettel... És ő is mondhat rossz élceket, melyek hatást keltenek... Az ő arckifejezését is lesik, az ő szava is orakulum lesz... Milyen rossz élceket fog mondani!... És jaj annak, aki merészkedik rajtuk nem nevetni. Nem kap mandátumot.

Addig-addig tilt Hátori az ő rendes kanapéján, míg ő a kanapéhoz, a kanapé hozzá szokott és mások is megszokták azt, hogy körülötte letelepedjenek. Adomázgatót — a la Deák Ferenc.

Voltak úgy ötven-batán törzsvendégei, a kik rendszeren körülötte gyülekeztek össze s a kikkel aztán 9—10 óra közt néha el-eljárt vacsorálgatni.

Egy trefás ember elnevezte ezeket Hátori-frakciónak.

Ő meg az elnevezést komolyan vette és jóhangzásnak találta.

Volt hát frakciója. A frakciónak vezér kell, a vezériséget magának tulajdonította el. Első lépés az astra! Frakció-vezérségen kezdi, a ki pártvezérségen akarja végezni.

Voltak tehát politikai barátai, kiket néha megpezsztetett s a kik számára egy pikniket is rendezett. Vilma nagysád nagyon szeret táncolni, hadd legyen neki is mulatsága és élvezete a frakciónál.

Vilma nagysád megbotránkozással jött haza a parlamenti ülésből. Ott volt a karzatón.

(Vége köv.)

nyerte képesítését 39, Szegeden 31, Szabadkán 12, Budapesten 10, Nagy-Szombatban 8, Győrött 7, Fegyverházán 6, Szathmáron 5, Egerben 4, Temesvárott, Csik-Somlón, Szepeshelyen, Sopronban, Modoron, Aradon és Znió-Váralján 3—3, Versecen, Esztergomban és Ungvárron 2—2, míg Zomborban, Székelyhelyen, Csurgón, Csáktornyán, Déván, Máramaros-Szigeten és Kolozsvárott 1—1 tett képesítőt.

Befejezésül lássunk még néhány adatot tanítóink díjazásáról is. Legjobban díjazta tanítóit Mobol (800 frt) és Szabadka (700—900 frt). Azután Baja, Zenta, Ada, Zombor, Bács, Hegyes, Bács-Földvár, Ujvidék, Temerin és Martonos. Leggyatrábban vannak díjazva Kalocsán a szállásiak. Bizony alig hinné az ember, hogy itt lenn az Alföldön is hány helyen 300 frt körül van a tanító díjazása?

O-Becse.

—8.—

Műkedvelői előadás.

A zombori kaszinó-egyleti dalárda a folyó évben éri el fennállásának negyedszázados fordulóját, a melyet megünnepelni készül. Ezen ünnepély költségeinek fedezésére a zombori műkedvelők folyó hó 27-én a városi színházban színelőadást rendeztek.

Színre került Berzók Árpád „Nézd meg az anyját” című vígjátéka a következő szereposztással: Viski Albert: Heiszler Zoltán. Leontin, neje: Jeszenszky Jolán. Edit, leányuk: Gallé Irén. Téssy Tamás: Szalay Frigyes. Lajos, unokájának: Novákovits Izidor. Szeredy Alfréd: Trischler Gyula. Homokiné: Fehér Vilma. Iza, leánya: Klemm Vilma. Inas: Szakács Lajos.

A közönség, mint rendszeren más alkalommal nem töltötte meg egészen a színházat, mert 4—5 páholy és a földszint hátsó sorai terek voltak, a mit a nem régen lezajlott színelőadásnak és a farsangnak tulajdonítunk.

A műkedvelők a zombori közönségnek már régi ismerősei és már többször volt alkalmunk egyik-másiknak játéka-rol véleményünket elmondani, mely abban kulminált, hogy városunknak oly műkedvelői gárdája van, a mely nem ritka esetben ügyes, rutinírozott játékkal Thalia sok hívatásos papját is feltöltülja.

Ezen nézetünk helyességét igazolta a mai színházi est is.

A vígjáték összességét gördülékeny előadásban került színre és a közönség elismerésének és meglepedésének tüntető jeleivel halmozta el az összes szereplőket, kiknek mindegyike teljes szívvel és lélekkel igyekezett feladatának megfelelni, a mi teljes mérvben sikerült is.

Jeszenszky Jolán kisasszony Leontin hosszú, nehéz és farszto szerepét helyes fölfogással alakította meg. Minden szava, minden mozdulata harmoniailag szerepe lényegével. Minden jelenetével fokozott tetszést aratott, tüntető tapsban és kihívásokban volt bőven része.

Gallé Irén kisasszony elbájoló, kedves Edit volt; szerepét kiváló rutinál, a kellő elevénységgel és kedvességgel minden ízében pompásan játszotta meg. Elbájoló kedvességét, pompás játékát meg meg ismétlődő sűrű tapsviharral jutalmazta a lelkes publikum.

Fehér Vilma kisasszony Homokiné szerepében szép alakítási képességének adta tanujelét.

Klemm Vilma kisasszony, mint Iza bájos jelenség volt és kedvességgel játszott.

A férfi szereplők közül különösen kivált Trischler Gyula, mint Szeredy Alfréd. A dandyt helyes fölfogással, pompás maszkban kinttően játszotta, úgy, hogy többször a nyílt színen is megtapsoltak. Színpadi feszületen otthonossága, kellemes előadási hangja, kifogástalan szavazata általános feltűnést keltett.

Szalay Frigyes a zombori műkedvelők eme ismert tagja úgy mozog a színpadon, mintha otthonában lenne és kinttőn, a műkedvelőségét messze felülhaladó játéka a megérdemelt elismerésben részesült.

Novákovits Izidor Lajos szerepében teljesen megfelelő volt.

Heiszler Zoltán Viski Albertet játszotta a nála megszokott ügyességgel és pompás humorral.

Szakács Lajos kisany szerepéből is tudott valamit csinálni és ő is hozzájárult az előadás kerekdedségéhez.

A közönség meglepedve hagyta el a színházat és vonult át az „Elefánt” szálló éttermébe, hol csakhamar táncra perdült a fiatalok.

Állandó kritikus.

Ujdonságok.

Kinevezés. Medveczky Imre, zentai járásbírósi joggyakornok Debrecen városához joggyakornokká neveztetett ki.

Hírek az érseki egyházmegyéből. Kápláni minőségben átbelyezettek: Fiedler Lajos Hajósról Csantavérre, Hegedűs Lénárd Csantavérről Szántóvára, Resch Ignác Karavukováról Katymára, Wiederkehr József Katymárról Gajdobrára. Kubinyi Viktor ujmisés Hajósról neveztetett ki káplánnak.

Gazdasági tudósítók. A földmivelésügyi m. kir. miniszter Miklusevits Milos titeli lakost a titeli, Kleiszner Károly Henrika-pusztai lakost az újdéki járásra néve az állandó gazdasági tudósítói tiszttel megbizta.

Uj jegyző Kiszálláson. Kiszállás községében jegyzővé Bukovay Ferenc választott meg.

Uj anyakönyvvezetők. A belügyminiszter a tatabázi anyakönyvi kerületbe Vidákovits Balázs h. jegyzőt, a loki kerületbe Szagmeiszter János községi jegyzőt anyakönyvvezetők; továbbá az ó-kéri kerületbe Kamenczyk Sándor községi irnokot, a sztanisiczi kerületbe Patasits Dániel községi irnokot anyakönyvvezető helyettesekké nevezte ki.

Uj postahivatal. A kereskedelemügyi miniszter O-Kanizsa községhez tartozó Adorján csoportosított külsőbe, illetőleg Kis-Hegyes és Zákó szállások érdekere való tekintettel Adorján vasútállomáson postahivatal felállítását engedélyezte.

Jóváhagyás. A belügyminiszter a katymári polgári olvasó-egylet alapszabályait jóváhagyta.

Választás. B-Bresztovác községében körállatorvossá Erkel Ferenc választott meg.

A vármegye Dani bácsija. Volarich Dániel, vármegyei tisztviselő, th. alszámvevő a legutóbbi közgyűlésen nyugdíjaztatott. A 79 éves, galambosz öreg urat az egész vármegyenek szinte tisztelete környezi s most, hogy a jól megérdemelt nyugalomba vonult, ez a tisztelet párosul azzal a hő óhajjal, hogy sokáig élvezze a

nyugalmat ép erőben és egészségben. Volarich Dániel az egész megye közönségének szeretett és tisztelt „Dani bácsi”-ja; mindenki szereti, becsüli s a régi vármegyei élet egy kedélyes tagját és rokonszenves alakját tiszteli benne. 1818-ban született Monostorszegehen; a katonai pályára lépett s a mikor a szabadságharc kitört, a császári hadseregben főhadnagy volt. A veszélyben forgó hazának hívó szavára leoldotta a császári kardot, felcsapott honvédnek s ifjú hévvel, lelkesedéssel és kitartással végig küzdötte szabadságunkért, a haza szent ügyéért az 1848/49-iki harcokat. A szabadságharc elnyomtatása után a Dani bácsit is elfogták; több évig Péterváradon selylődtött várfogságban. Mikor újra derült a kezdet, Bajára ment s ott vállalt hivatalt: polgármesteri titkár volt, majd később megyei szolgálatba lépett, csendbiztos lett; a csendbiztos intézmény megszűnése után is a megyénél maradt s annak szolgálatában maradt mostanig. Dani bácsi minden állásában és életének minden percében puritán jellemű, a közjóért lelkesedő, pontos és szorgalmas férfinak bizonyult. Kedves, meggyerő modoru, a mi még most is, de főleg fiatalabb korban a társaságok kedves és nélkülözhetetlen tagjává avatta. Tulajdonosa a koronás arany érdemkeresztnek, a melylyel az ada-moholi árviz alkalmával teljesített munkásságáért tüntette ki a királyi kegy. Nyugdíjaztatása alkalmával a közigazgatási számvevői kar kedves meglepetésben részesítette. Testületleg, Városlászló főszámvevő vezetése alatt megjelentek nála s átnyújtották neki a közig. számvevőség tagjainak arcképesportozatát, közepben az ünnepelt tisztárs, Dani bácsi arcképevel. Az arcképesportozat alá arany betűkkel a következő szavak vannak nyomtatva: „A vármegye Dani bácsijának — a közigazgatási számvevőség.” Az arcképesportozat átnyújtása előtt Városlászló főszámvevő melegt szavakban üdvözölte az ünnepeltet, minden jókat kívánván neki. Dani bácsi könnyezve köszönte meg a szíves óvációt. — Élvezze a vármegye Dani bácsija sokáig a nyugalmat!

Marhasó-áradék. A Zentán és Bács-Almásón felállítandó marhasó-áradék a zombori m. kir. pénzügyigazgatóságnál április hó 5-én délelőtt 10 órakor fognak írásbeli versenytárgyalás utján betölteni. A zentai áradékra vonatkozólag 220 frt, a bács-almásira vonatkozólag pedig 180 frt bnatpenz csatolandó a zárt ajánlatokhoz. Az ajánlatok április 5-én d. e. 9 óráig nyújthatók be.

Turzsanszky Manya. Egyik fővárosi lapban olvassuk a következőket: Turzsanszky Manya, az anyai részről magyar származású (neh. Putnik Béla 48/49-iki bácsmegeyi alispán és nemzetőri ezredes unokája) lengyel zongora művésznő, Leschediczky bécsi mester nagylehetőségű tanítványa, mielőtt európai körútra indul, április 5-én tartja Budapesten első s egyetlen önálló hangversenyét a Royal-szálloda termében. E hangversenyen közreműködik Kasznicza Teréz orosz énekesnő is. Április hó 9-én pedig a müncheni zeneegyelt meghívása folytán megkezdli hangverseny-sorozatát, mely az összes nagyobb európai városokra fog kiterjedni. — A kisasszony művészi játékában már volt alkalm a zombori közönségnek is gyönyörködni.

Közgyűlés. Zombor szab. kir. város törvényhatósági bizottsága 1897. évi március hó 31-én délelőtt 9 órakor a városháza nagytermében rendes közgyűlést tart. Tárgysorozat: 1. Polgármester jelentése a közügyek állapotáról. 2. A földmivelésügyi miniszter rendelete az állattenyésztés iránt alkotott szabályrendelet tárgyában. 3. Ugyanannak rendelete a birtok határainak jelzése iránt alkotott szabályrendelet tárgyában. 4. Heves, Fehér és Zala vármegyék közönségének átirata az Ausztriával kötendő kiegyezés tárgyában a képviselőházhoz intézendő felirat pártolása iránt. 5. Vas vármegye átirata a törvényhatósági tisztviselők illetményeinek rendezése tárgyában. 6. A folyó évi február hó 20-án tartott számonkérőszék jegyzőkönyve. 7. A gazdasági és pénzügyi bizottság javaslata a létesítendő gyermekkert költségeinek fedezése tárgyában. 8. A gazdasági és pénzügyi bizottság javaslata az ártezi, illetve mélykutat furása tárgyában. 9. A városi tanács előterjesztése a pályaudvar kibővítésére és mozdonyszin épülethez elfoglalt terület megváltási árának a szabázi ártól történő beutalványozása tárgyában. 10. A mérnöki hivatal előterjesztése a városi diszkertben építendő kioszk menyezésének módosítása tárgyában. 11. Moretti Rezső budapesti lakos kérvénye Óféségeik olajfémnyű arcképeinek a városi közgyűlési terem számára leendő megvétele iránt. 12. A színtügyi bizottság előterjesztése a színház átalakítása és kibővítése tárgyában. 13. A kertészeti bizottság javaslata a faiskola kibővítésére szükséges 1800 □ ölnyi terület átengedése iránt. 14. A városi földneknek 1897. évre történt haszonbérbeadása. 15. Tavak és mocsarak haszonbérbeadása. 16. A városháza alatti 9. számú bolt-helyiségnek bérbeadása. 17. Az 1897. évben szükséges közevesi anyagok szállításáról felvett árlejtési jegyzőkönyv. 18. A városi tanács előterjesztése több már megállapított kiadás fedezésére céljából szükséges intézkedés tárgyában. 19. Polgármester jelentése a Fernbach Bálint örökösétől a városi szegények részére adományozott 1000 frtnak átvétele illetve kiosztása iránt. 20. Zombori takarékpénztár igazgatóságának átirata a létesítendő városi zeneakadémia-alap javára adott 100 frt iránt. 21. Gruics Néca és társainak kérvénye méltányos fizetési feltételek mellett bázshelyek adományozása iránt. 22. Zombori takarékpénztár igazgatóságának átirata néhai Stein Márk tőmegéből a városi árvaházi alap gyarapítására kiutalványozott 200 frt iránt. 23. A gazdasági és pénzügyi bizottság javaslata a Gyalokay Rozália, Stebler, Blumenthal, Koczák Lajos, Paracetits Agatha, Zeneakadémia és Schäfner József alapítványok 1895. évi számadásai tárgyában. 24. Ugyanannak javaslata a közevesi alap 1895. évi számadása tárgyában. 25. A városi számvevőség jelentése a városi uti-alap 1895. évi számadása tárgyában. 26. Színtügyi bizottság javaslata a Kunhegyi Miklós színgazgatóval az 1897—98. idényre a színház átengedése iránt kötött szerződés jóváhagyása tárgyában. 27. A zombori róm. kath. iskolaszék javaslata a Falcione Gyula ösztöndíjalapítványból Kapp János jog-szigorló által élvett ösztöndíjnak a szigorlati évre leendő folyósítása iránt. 28. A gazdasági és pénzügyi bizottság javaslata a közevesi alap terhére alkalmazott állandó munkások bérének felemelése tárgyában. 29. Dekker Pál adóügyi tanácsnok előterjesztése az 1892. évtől hátralékos községi pótdadó behajtása tárgyában. 30. A mérnöki hivatal előterjesztése a vágóhidnál létesítendő vízlevezetés tárgyában. 31. A zombori sport-egylet kérvénye egy művezetőnek a város által leendő fizetése tár-

gyában. állandó v. iránt. 31. utca kisz. vénye v. Kálmán segély m. adótiszt József ir. dijnok terek ker. cég volt. rosi pótd. Zsófia ok. lének me. bába zom. irant.

Az A zombor meg évi nyitó bes. fel évi je. választó Szilágyi Paul Kán. választma. Ármin, or. István, or. A közgy. védek öss. volt hiány.

Pro tandó pro. A bál irat. értesítünk. mulatsága. már is biz. Tar. kön tartot. látogatot. Veron tan. emelendő. zésére ige. írásbeli d. saról, m. János, La. Végül For. mejelent.

Elje szolgabiro. hólgyet Baj.

Gyó községében. A felállítás.

Hyn és kir. főha. nyal Cserv.

Szin Almasor. lei Gyula.

szombaton. szép szánu. hangversen. leznők a k. érdekes és. élvezettel h.

1 felvonáso. nagyszerű. Berta fiatal. lázott gyón.

A közönség. teltségét.

páthozal é. Judith“ c. szór kitaps.

volt; Küm e. Leona tréf.

magával ra. ráadással k.

tató jelenet. Kömley Gy.

játék, mely. nem volt. S.

egy feledh. után a fiata.

A ke. hó 31-én s.

kező tárgys. tag kiküld.

az iroda te. nyok. V. A.

leirata a h. ügyében. (A.

lennügyi mi. kosártonó gy.

iparosztály. ar 9503. szá.

szabályzatán. véleményezé.

VIII. A k. leirata, mely.

ség fölterjes. kiterjesztése.

IX. Az aral. hogy a kán.

a kereskede. közigazgatás.

ügét. (Az d. átirata a k.

védelme je. osztályok ja.

ipari szeszgy. (Az iparoszt. kamara átir.

elhelyezése t. A szegedi b.

dásainak és. kéro folyamo.

osztály javat. átirata, mely.

küldi a Wod. seért benyujt.

XV. Baja va.

gyában. 32. A zombori kerékpár-egyesület kérvénye egy állandó versenypálya építésére városi terület átengedése iránt. 33. Vidákovits János és társai kérvénye a Könyök-utca kiszélesítése tárgyában. 34. Bittermann Nándor kérvénye városi földterületnek eladása iránt. 35. Heinecz Kálmán főszámvevő kérvénye 6 heti szabadságidő és segély megszavazása iránt. 36. Lugumerszky Mladen adótsízt kérvénye fizetési előleg iránt. 37. Donoszlovits József irnok kérvénye jutalom iránt. 38. Mattarits Ferenc díjnok kérvénye jutalom iránt. 39. Városi negyedmesterek kérvénye jutalom iránt. 40. Szigmond és Káhn cég volt fogyasztási adóbérlő kérvénye a befizetett városi pótdó visszatérítése iránt. 41. Pavlovits Hefner Zsófia okleveles bába zombori lakos kérvénye okleveles meghirdetése iránt. 42. Balázs Karolin okleveles bába zombori lakos kérvénye oklevelének meghirdetése iránt.

Az ügyvédek együletének közgyűlése.
A zombori ügyvéd-egylet pénteken, e hó 26-án tartotta meg évi rendes közgyűlését. Szilágyi Mór elnök megnyitotta a közgyűlést. Szilágyi Mór, alelnök: dr. Drakulits Pál, titkárrá: Paul Kálmán, pénztárossá: dr. Fratricsevics Ast Vince, választmányi tagokká: Fleckenstein Ferenc, dr. Bruck Armin, dr. Alföldy Árpád, Henneberg Sándor, dr. Zakó István, dr. Falcione Nándor és dr. Czvetkovits Péter. A közgyűlés után kedélyes vacsorára gyűltek az ügyvédek össze, a melyen természetesen tiszteket nem volt hiány.

Protestáns bál. Az április hó 3-án megtartandó protestáns bála nagyban várt az előkészületek. A bál iránt városzerte nagy az érdeklődés, sőt — mint értesülünk — a vidékről is nagyszámú készülnek a mulatságra. Az eddigiekből itélve a bálnak fényes sikere már is biztosítva van.

Tanitógyűlés. A zentai tanítótestület csütörtökön tartotta negyedévi rendes közgyűlését. A szépen látogatott gyűlés tárgysorozatóból különösen Biliczky Veron tanító kiválóan sikertült gyakorlati előadása emelendő ki. Bakody Márton köri elnök kezdeményezése igen élénk és tanulságos eszmecsere folyt az írásbeli dolgozatok mikénti szerkesztéséről és kijavításáról, melyben részt vettek Malisz Ignác, Novoszel János, Harsányi János és Foryay Ferenc köri tagok. Végül Foryay Ferenc köri tag referált a szaklapokban megjelent nevezetesebb tanügyi mozgalmakról.

Eljegyzés. Petőfi ifj. Szutrély Lipót bajai járási szolgabíró eljegyezte felső cőri Oszvald Erzsébet urhölgyet Baján.

Gyógyszertár Garán. A belügyminiszter Gara községében egy önálló gyógyszertár felállítását engedélyezte. A felállítási jogot Erdélyi Sándornak adományozta.

Hymen. Kálmán Imre, Bécsben állomásozó cs. és kir. főhadnagy jegyet váltott Geyer Emma kisasszonnyal Cserevenkáról.

Szinielőadás és hangverseny Bács-almáson. Holéczy Ilona, K. Tarnay Leona és Kömle Gyula, a zombori-bajai színházak elsőrendű tagjai szombaton, e hó 27-én Bács-almáson az uri kaszinóban szép számú közönség előtt szinielőadással egybekötött hangversenyt rendeztek. Az érdekes estéről almási levelezőnk a következőket írja: A matiné műsora nagyon érdekes és kacagtató volt s a jelenlévő közönség nagy élvezettel hallgatta. Szinre került „Az egerke” c. francia 1 felvonásos vígjáték, a melyben Kömle Gyula az ő nagyszerű humorával és K. Tarnay Leona, mint Bánfalvy Berta fiatal özevgye élethű alakításaival és szépen iskolázott gyönyörű hangjával mindenkit lekötött és elbájoslt. A közönség zajos tapsokkal jutalmazta e színészpár tehetségét. Ezt követte Holéczy Ilona szavalata, ki kellő pathoszal és érzéssel szavalta el Kiss József „Simon Judit” c. költeményét. E szeniális hölgyet szintén többször kitapsolták. A hangverseny műsora igen változatos volt; Kömle Gyula talpraesett couplettel és K. Tarnay Leona tréfás énekeivel a lelkes közönséget egészen magával ragadta. Minden egyes szám után egy-két ráadásal kellett szolgálniuk. Végül két kitérő és mulató jelenet következett: „A völepiük nyelv”, előadva Kömle Gyula által és a „Mama” c. 1 felvonásos vígjáték, melynek végével a lelkes ovációknak vége-hossza nem volt. Szóval a bács-almásiaknak a három művész egy feledhetetlen kellemes estét szerzett. Az előadás után a fiatalság táncra perdtült.

A kereskedelmi és iparkamara ülése.
A szegedi kereskedelmi és iparkamara 1897. évi március hó 31-én (szerdán) d. u. 4^{1/2} órakor ülést tart a következő tárgysorozattal. I. A jegyzőkönyv hitelesítésére két tag kikielése. II. Elnöki jelentés. III. Titkári jelentés az iroda tevékenységéről. IV. Interpellációk és indítványok. V. A kereskedelemügyi miniszter ur 57880. számú leirata a b. m.-vásárhelyi agyagipari gyakorló műhely ügyében. (Az iparosztály javaslatával). VI. A kereskedelemügyi miniszter ur 79019. számú leirata az apatini kosárfőző gyakorló műhely és szövetkezet ügyében. (Az iparosztály javaslatával). VII. A kereskedelemügyi miniszter ur 9803. számú leirata Mindszent község vásárhelypénz-szabályzatának módosítása ügyében tett följeljesztése véleményezésére. (A kereskedelmi osztály javaslatával). VIII. A kereskedelemügyi miniszter ur 10563. számú leirata, melyben véleményezésre megküldi Bajmók község följeljesztését országos vásárainak két napra való kiterjesztéséről. (A kereskedelmi osztály javaslatával). IX. Az aradi kereskedelmi és iparkamara átirata arról, hogy a kamarák együttes tanácskozás tárgyává tegyék a kereskedelmi és ipari érdekeknek a törvényhatósági közigazgatásban való képviselést és a közszállítások ügyét. (Az osztályok javaslatával). X. A győri kamara átirata a kereskedelmi és iparüzleti titok törvényes védelme ügyében tett följeljesztése pártolásáért. (Az osztályok javaslatával). XI. Az aradi kamara átirata az ipari szeszgyárak ügyéről tett följeljesztése pártolásáért. (Az iparosztály javaslatával). XII. A marosvásárhelyi kamara átirata a székelyföldi funknak tanonokokul való elhelyezése ügyében. (Az iparosztály javaslatával). XIII. A szegedi butoraktár-szövetkezet beadványa zárszámadásainak és 500 frt újabb állami kölcsön engedélyezését kérő folyamodásának pártoló följeljesztéséről. (Az iparosztály javaslatával). XIV. Szeged város tanácsának átirata, melylyel a segélyezendők kijelölése végett megküldi a Wodianer alapítvány segélyösszegeinek elnyeréséért benyújtott folyamodásokat. (Bizottsági javaslat). XV. Baja város tanácsának átirata az ipari szakrajz-

tanfolyam segélyezésére. (Bizottsági javaslat). XVI. Az újvidéki felső kereskedelmi iskola kérvénye a tanulók busvételi tanulmányjuttatás támogatásáért. (Bizottsági javaslat). XVII. A magyar hajósok országos egyesületének átirata az egyesület támogatásáért. (Bizottsági javaslat).

Szineszet Ó-Becsen. O Becsen Halmay Imre színtársulata holnap, e hó 31-én kezdi meg előadásait. **Tűzek.** Négy ízben is volt az elmúlt héten Adán tűz. Az első vasárnap éjjel volt, mely két lakházat emésztett el. Mire a tűzoltók a helyszínre odaértek, az egyik ház már leégett s a második is lángokban állott úgy, hogy annak a megmentésére gondolni sem lehetett, hanem a szomszédos harmadik ház megmentésén fáradoztak, ami sikerült is nekik. Két órai munka után a tűz localizálva volt. Hétfőn délbe ismét tűzet jeleztek és pedig a múlt éjjel dühöngött tűz szomszédságában. Ez alkalommal azonban csak a disznóút teteje égett, melyet a tűzszedőből összeszaladt emberek — még mielőtt a tűzoltók megérkeztek volna, elnyomták. Kedd éjjel pedig a község házában az irnoki szobában volt szobátűz. A tűzet észrevették és még idejekorán eloltották. Csütörtökön este kigyulladt Némédi Szilveszter asztalos udvarában felhalmozva volt izik, melyet Nagy Mátyás, nevezett inasa — azért mert gazdája előtte való nap talán megverte — boszúból felgyújtott. Szerencsére a szomszédok a tűzet keletkezésében el is nyomták a nélkül, hogy kárt tehetett volna. A fu másnap a rendőrség előtt vallotta be, hogy az iziket ő boszúból gyújtotta fel.

Képzeldés. Pénteken reggel O-Becsen egy idősebb szerb ember állított be a község házához és remegve panaszkodott, hogy 5 hét előtt halat evett, de azok meg voltak mérgezők és csak most üt ki rajta a mérég, éri is már, hogy meghal. A szerencsétlen embert azzal iparkodtak kiabrándítani, hogy a halakat nem lehet mérgezőt, mert azok husán nem fog semmiféle mérég. Nem sokat ért azonban ez a vigasztalás sem, mert egy óra múlva ismét ott járt és minden hivataloszóban elpanaszolta az ő szörnyű nagy baját.

Farkasok. A „Zentai Közlöny” írja: A város határában felső Tompán farkasok garázdálkodnak már jó ideje és mint mondják a kisszállási uradalomhoz tartozó erdőben tanyáznak és már nem egy gazdának okoztak kárt. A napokban is, folyó hó 18-án este felé Osztrogonacz Károly helybeli gazda juhásza a birkákat legeltette, egyszerre csak három farkas megtámadja a farka birkát és abból 8 darabot szétéptek és 7-et megsebesítettek, hogy a többi nem bántották, az csak a közeliben dolgozó munkásoknak köszönhető, kik a megremült juhász segítségére siettek s így sikerült a birkákat egy közeli szállásra bebajtani, mert különben még nagyobb kárt okozhattak volna a farkasok.

Ribillió. Zentáról írják: A Nikolits-féle ház lebontása alkalmával a kőművesek egy nagyon régi boltzatra bukkantak. Hamarosan elterjedt a hír, hogy a titkos boltzat alatt pénz van elrejtve. Nagy óvatossággal kezdtek bontani a boltzat tetejét és egy üregre akadtak, mely valamikor a múlt században személgödör lehetett és építés alkalmával boltzattal fedték be. Az üregben tömegtelen törött cseréj, hamu és víz volt, de pénz semmi. Dacára ennek, általában el volt terjedve híre a városban a Nikolits-féle házban talált tömegtelen kincsnek.

Gyilkosság. Üzv. Vojnits Jakabné roglatieci szállásán e hó 25-én este 10 és 11 óra között gyilkosság történt. Muhi József béres sokat talált felönteni a garatra, táncosban beledobott Drobnia János ugyancsak roglatieci béresbe. Ez utóbbi hiába iparkodott tőle szabadulni, Muhi nem engedett és talán régóta táplált bosszújának akart szabad folyást engedni, kést rántott elő és Drobninát úgy megszurta, hogy a szurás következtében meghalt. Muhi a tett elkövetése után másnap a topolyai kir. járásbíró-ságnál Rektorisz Károly vizsgáló bírónál önként jelentkezett, aki a vizsgálatot ellene haladéktalanul megindította.

Megégett kis leány. Szabadkán pénteken d. u. az V-ik körben a gyerekek játék közben elhatározták, hogy majd „tűzoltót” játszanak, s csakhamar összeraktak egy csomó szalmát, aprófát s azt meggyújtva újjongtak körülötte. Játékközben a tűz belekapott a 3 éves Schaffer Éva kis leány ruhájába, kinek velőtrázó sikoltásaira, midőn édes anyja oda futott, már az egész ruhája lángokban állott. A kis leányka oly sértüléseket szenvedett, hogy még az nap este iszonyu kínok közt kiadta ártatlan lelkét.

Véres verekedés. Halálos végű verekedés színhelye volt a múlt héten a zentai szállások között levő Barákás-féle csárda. Keczei Vince fiatal gazda ugyanis a mondott nap délutánján teheneket hajtott a vásárból a tanyára s az említett csárdához érve, ott találta komáját, Huszák Ádámot, kivel aztán borozgatni kezdtek. Később tréfásan ujjat buztak, majd Huszák Ádám Keczeit bírakra hívta. Keczei Vince eleinte vonakodott. Erre komája őt sértetgetni kezdte, mire Keczei elfogadta a kihívást és Huszákot többször egymásután földhöz vágta. Erre Huszák szertelen haragra lobbant és a közel lakó rokonsághoz küldött segítségért. El is jöttek hárman és egyesült erővel Keczei Vincét irtózatossan megverték. A szerencsétlen fiatal gazdának az embertelen ütésektől koponyacsontja is két helyen megpedret és feje a fölismerhetlenségig össze volt verve. Esméletlen állapotban vitték be a városba, hol irtózatossan kinlódások között csütörtökön éjjel meghalt a nélkül, hogy eszméletét egy percre is visszanyerte volna. Huszákot és társait a csendőrség a véres eset után nyomban tartóztatta.

Levelezés.

Ó-Becse, 1897. március 24.

(Fáklás menet. — Letartóztatás. — Párba.)

A rom. kath. hitközségnek a napokban megválasztott új világi elnökét Boromisza Tivadar ügyvédet lelkes ovációban részesítették vasárnap este. Ugyanis a polgáriság a községben álló új elnököt fáklás zenével tisztelte meg. A menetet az alsóvárosból indult meg és a magyar népkör előtt sorakozott, ahol a hitközségi képviselők teljes számban együtt voltak már. A több ezer főnyi tömeg ezután száz fáklja fénye mellett vonult föl előbb Gombos Béla országgyűlési képviselő lakása elé. Egy küldöttség ment fel hozzá s ott Osztrogonacz Ferenc tanító megköszönte eddigi munkásságát a hitközség érdekében és kérte jóindulatát jövőre is. Gombos válaszában igéri, hogy jövőben is figyelemmel kíséri a hit-

község ügyeit és örömeinek ad kifejezést, hogy az új elnökben igazán oda való egyént üdvözölt.

Innen a menet Vissy Károly kir. közjegyző lakása elé ment, akit mint az iskolások megválasztott elnökét Osztrogonacz Ferenc hitközségi jegyző üdvözölt.

A menet Boromisza Tivadar új elnök lakása elé ért, hatalmas éljenzésben tört ki, majd Szonómár Elek nagybirtokos üdvözle az új elnököt. Nem vak szenvedély — ugymond — hanem a ragaszkodás vezérelt bennünket ide, mert ismerve szívjóságát, nemes jellemét, szerető szívét, biztosítékot lát abban, hogy az egyetlenkedés véget ér és fel fog virágozni a hitközség. — Boromisza megköszönvén a kiváló kitértetést, biztosra veszi, hogy ez nem az ő személyének szól, hanem az elvnek, mely diadalra került. Ugyanis harc volt az elfogultak és helyes gondolkodásnak között. A független elem győzött, mert azok részén van az igazság. Továbbra is összetartást sürget és kívánja, hogy O-Becse kath. polgárai között a hitélet emelkedjék, mert csak így lesz meg az Isten áldása. — A többszörös éljenzés által megszakított beszéd kellemes hatással volt a sokaságra.

A menet ezután a plébánia-utcán át visszatért a népkör elé és onnan csendben eloszlottak. Magáról a fáklás menetről pedig elmondhatjuk, hogy oly szép és nagyszabású volt, amilyenre közönségünk nem emlékezik.

Nagy feltűnést keltett városunkban a napokban egy letartóztatás. Milassin József ügyvédet Kirscht aljárásbíró letartóztatta, nála házkutatást is tartott. Az egész dolog pedig, mint később kitűnt, oly csekélység miatt történt, hogy az ügyvédi kar szükségesnek látta lépéseket tenni kartársuk érdekében. Ennek folyamánként szabadlábra is helyezték Milassint. Mindenki elítéli az esetet, mert valóban furcsa esetek származhatnak hasonló eljárásból.

De nemcsak az urak harcolnak itt egymás ellen; nemcsak a járásosztás szörja az egyenlenség üszkét, hanem a jó példákön épülve cigányaink is párbajoznak. A két banda primása tör életre-halálra, azaz hogy csak begedűre egymás ellen, hogy eldöntse, melyik is hát az első banda. A párbajnak szombaton kellett volna megtörténnie, de a kihívott fél nem jelent meg, hanem becsületbíróság elé vitte a dolgot és annak ítéletét fűgőleg csütörtökön (25-én) lett a megtartva. r. l.

Feladó szerkesztő:

Dr. BALOGHY ERNŐ,

köz- és váltó-ügyvéd.

Laptulajdonos és kiadó

BITTERMANN NÁNDOR.

HIRDETÉSEK.

Tanonc kerestetik.

Egy jó házból való fiu tanoncul felvétetik Rausch Ede fűszer- és vegyeskereskedésében Hódsághon.

Magyar és német nyelv szükséges, szerb kívánatos. 3—2

1417. szám

kig. 1897.

Pályázat.

O-Sztaár községében rendszeresített és 200 frt évi fizetéssel egybekötött szűlésznői állásra pályázatot nyitok.

Felhívom azokat, kik ez állásra pályázni óhajtanak, miszerint szabályszerűen felszerelt kérvényüket hozzám folyó évi április hó 20-ig nyújtsák be.

Megjegyeztetvén, hogy látogatási díj címén a felektől mit sem követelhet.

Apatin, 1897. március 25.

Főszolgabíró helyett:

JEISEL HENRIK,

2—1

szolgabíró.

Ikt. 3262.

1897. tki.

HIRDETMÉNY.

A zombori kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság részéről közzé tétetik: miszerint a baja—zombor—újvidéki h. é. vasut számára az alább megnevezett határokon kisajátított területekről elkészített összeírás, térkép és egyedi kimutatás hitelesítésére a helyszínre a következő határnapok tüzetnek ki, ugymint: Szanisics, Krusevly, Gákova községekre és Zombor városra nézve 1897. április hó 23-án reggel 9 órakor a zombori állomáson.

Az érdekeltek felhívtnak, miszerint netaláni észrevételeiket a fennebbi határnapon a bizottság előtt előterjesszék, különben a kisajátítás és a felvett térfogat, ugy a feljegyzett szolgalmak s jogosultságok iránti kifogásaik többé tekintetbe nem jöhetnek.

Együttal felhívtnak mindazok, a kik a fennebbi határokon a baja—zombor—újvidéki h. é. vasut számára kisajátított területekért járó és az egyedi kimutatásban kitett kártalanítási összeg mennyiségére nézve ellenvetéseket tenni akarnak, vagy ezen összegre bármi cím alatt igényt tartanak; ezeket 1897. évi május hó 1-ig ezen telekkönyvi hatóságnál annál bizonyosabban bejelentésük, minthogy a később jelentkezők észrevételeire s igényeire semmi tekintet nem lévén, a kisajátítás és kártalanítási összeg annak és azon mennyiségben fog kiadatni, a kinek nevére és a mely összeggel az az egyedi kimutatásban ki van téve, a bekebelezett vagy felülbebelezett tételek pedig ezentul a kisajátított területről hivatalból le fognak töröltetni.

Az összeírás, térkép és egyedi kimutatás a telekhivatalban betekinthetők.

Kelt Zomborban, 1897. évi március hó 9-én.

A kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság.

Radány,

kir. tszéki bíró.

Eladó ház.

Zomborban, bajai-uton levő 13-ik számú ház szabad kézből eladó. Bővebb értesítést ad a tulajdonos özv. Dörfler Rezsőné.

461. szám.
éln. 1897.

Árlejtési hirdetmény.

A zombori kir. törvényszék elnöksége részéről közhírré tétetik, miszerint a nagyméltóságú m. kir. igazságügyminiszteriumnak 1897. évi március hó 2-án 12428. I. M. III. B. sz. alatt kelt rendeletével a zombori kir. törvényszék részére Bács-Bodrogh vármegyeház hátsó udvarán 12 m. hosszú, 6 1/4 m. széles, elől 2 1/2 m., hátul 5 m. magasságú, 4 f. (60 cm. hosszú és 45 cm. szélességű), valamint 2 oldal (45 cm. átméretű) kőoszloppal, deszkával körülkerített, két zárható bejárattal, a szükséges gerendázattal és cserépfedélzettel ellátandó fas színre az árlejtés a kir. törvényszék (Bács-Bodrogh vármegyeháza) I-ső emeletén, a polgári tanácsteremben **1897. évi április hó 22-én délelőtt 9 órakor** 315 frt 58 kr., azaz háromszáztízötöt frt 58 kr. kiküldési árban fog megtartatni.

Kötelesek mindazok, kik ezen árlejtésen résztvenni, avagy ezen munkálatot átvállalni óhajtják, az árlejtés megkezdése előtt a kiküldési árnak 10%-át vagyis 32 frtot dr. Gószdu Elek kir. törvényszéki elnök kezébe lefizetni.

Az építkezés elnyerése iránt netán beadandó zárt ajánlatok kellőképen kiállítva és a fent érintett bánatpénzzel ellátva az árlejtés megkezdésének órájáig elfogadhatatlanok a zombori kir. törvényszék elnökségénél benyújthatók.

Az árlejtési feltételek, valamint a tervrajz a délelőtti hivatalos órák alatt bármely napon a kir. törvényszéki iródaigazgatójánál megtekinthetők.

Zomborban, 1897. évi március hó 18-án.

Gószdu,
kir. törvényszéki elnök.

Bács-Bodrogh vármegye kir. tanfelügyelőjétől.

1383. szám.

Hirdetmény.

A nagyméltóságú vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter ur az 1897. évi február hó 28-án kelt 1507. számú rendeletével a titeli állami kisdudóvcai épület felállítási atalakítási munkálataira 5203 frt 13 kr. összeget engedélyezni méltóztatott.

A fentemlített munkálatok kivételének biztosítása céljából az **1897. évi április hó 10-ik napjának délelőtti 11 órájára a kir. tanfelügyelőség hivatalos helyiségében** tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hirdetik.

A versenyzőnek óhajtott felhívottnak, hogy a fentebbi munkálatok végrehajtásának elvállalására vonatkozó zárt ajánlatát a kifizető nap d. e. 11 órájáig a nevezett hivatalhoz annyival inkább igyekezzen beadni, mivel a későbbben érkezettek figyelembe nem fognak vétetni.

Az ajánlatához az általános feltételekben előírt, az engedélyezett költségösszeg 5%-ának megfelelő bánatpénz vagy a bánatpénznek az állampénztárnál (adóhivatalok, vámhivatalok, sóhivatalok stb.) történt letételét igazoló pénztári nyugta csatolandó.

A szóban forgó munkálatra vonatkozó műszaki művelet és részletes feltételek a nevezett m. kir. tanfelügyelői hivatalnál a rendes hivatalos órákban naponként megtekinthetők.

Zomborban, 1897. évi március hó 24-én.

Gráf Nikáz,
kir. tanfelügyelő.

900. szám.

tkvi 1897.

Hirdetmény.

A hódásági kir. járásbírósa mint telekkönyvi hatóság részéről közzététetik: miszerint a baja-zombor-ujvidéki h. é. vasut számára az alább megnevezett határokon kisajátított területekről elkészített összeírás, térkép és egyedi kimutatás hitelesítésére a helyszínére a következő határnapok tűzhetnek ki, ugymint: Rác-Militics, Hódáság, Parabuty, Bácsujfalu községekre nézve **1897. évi április hó 26-án reggeli 9 óra a hódásági állomáson.**

Az érdekeltek felhívottnak, miszerint netaláni észrevételeiket a fennebbi határnapon a bizottság előtt előterjeszték, különben a kisajátítás és a felvett terfogat, ugy a feljegyzett szolgálmat s jogosultságok iránti kifogásaik többé tekintetbe nem jöhetnek.

Együttal felhívottnak mindazok, akik a fennebbi határokon a baja-zombor-ujvidéki h. é. vasut számára kisajátított területekért járó és az egyedi kimutatásban kitett kártalanítási összeg mennyiségére nézve ellenvetéseket tenni akarnak, vagy ezen összegre bármely cím alatt igényt tartanak; ezeket **1897. évi április hó 23-áig** ezen telekkönyvi hatóságnál annál bizonyosabban bejelentsek, minthogy a később jelentkezők észrevételeire s igényeire semmi tekintet nem lévén, a kisajátítási és kártalanítási összeg annak és azon mennyiségben fog kiadatni, akinek nevére és amely összeggel az az egyedi kimutatásban ki van téve, a bekebelezett vagy felülkebelezett tételek pedig ezental a kisajátított területről hivatalból le fognak töröltetni.

Az összeírás, térkép és egyedi kimutatás a telekkönyvi hivatalban betekintethetők.

Kelt Hódáságban, a kir. járásbírósa mint telekkönyvi hatóságnál, 1897. évi március hó 9-én.

3-3

J u s i t s,
kir. járásbíró.



Kerékpár-sport kedvelők figyelmébe!

Legújabb 97-es kerékpárok!

Évek óta fenálló kerékpár-rajongó újjalag a leghirnevesebb gyártmányu **kerékpárokkal** felszereltem; vannak angol, francia, német és stajerszági kerékpárjaim és alkatrészek.

Tanítás ingyen. — Használt gépek becseréltetnek. — Kellemes fizetési feltételek!

Olcso árak. — Legmegbízhatóbb bevásárlási forrás. — Javítások olcsón és gyorsan.

Egy használt női és férfi kerékpár olcsón eladó.

Kiváló tisztelettel
Teltsch Gáspár.

Mélyen leszállított árak.

1897. május hó 1-én üzlet-helyiséget Falcione Gusztáv ur házába helyezem át, ezen alkalomból raktáron levő összes áruimat **március 8-tól április 15-ig mélyen leszállított áron** adom el.

Tisztelettel
Engel Mór.

Mélyen leszállított árak.

MEIL-LAKK (Glasur)

legkifutóbb mázoló-szer puha padló számára. 1 nagy palack ára 1 frt 35 kr., 1 kis palack ára 68 kr.

Arany-fénymáz képekérték stb. bevarnyozására. Egy kis palack ára 30 kr.

Viasz-kenőcs legjobb és leggyorsabb bevarnyozó-szer kemény padló számára. Egy palack ára 60 kr.

Fehér „Glasur”-fénymáz legjobb szer mosdóasztalok, ajtók, ablakdeszkák stb. újonnan befestésére. 1 kis doboz 45 kr., 1 nagy doboz ára 75 kr.

Mindenkor kaphatók!

Heindhofer Róbertnél Zomborban.

3163. szám.
kig. 1897.

Pályázat.

Bács-Bodrogh vármegye ujvidéki járását képező községek összesége által — Ujvidék székhelyvel — szervezett járási rendőrfelügyelői állásra, melylyel 800 frt évi fizetés, 200 frt lakbér és 400 frt lótarási (uti-) átalányból álló javadalmazás van egybekötve, elhalálozás következtében megtrúlván, ezennel pályázatot nyitok.

A pályázni kívánókat felhívom, hogy életkorukat, egészséges voltukat, nyelvismeretüket és eddigi foglalkozásukat igazoló okmányokkal felszerelt — sajátkezűleg írt — kérvényüket **folyó évi április hó 20-ának délutáni 5 órájáig** annál is inkább a hivatalnál nyújtsák be, mert a későbbben benyújtott kérvények figyelembe vétetni nem fognak.

A pályázótól a magyar és német nyelven kívül a szerb vagy tót nyelv tökéletes bírása feltétlenül megkivántatik.

Cs. és kir. közhadseregbeli, m. kir. honvédség és m. kir. csendőrségnél szolgált tiszteknek, valamint a rendőrségnél tiszti rangot viselt pályázóknak előny biztosítatik.

Kelt Ujvidéken, 1897. évi március hó 22-én.

Michailovits,
főszolgabíró.

Zombor. Bittermann Nándor és fia könyv- és könyvnyomdájában

Topolyai ipartestületi betegsegélyző-pénztár.

MEGHIVÁS.

A topolyai ipartestületi betegsegélyző pénztárnak 1897. évi március hó 21-ére összehívott évi rendes közgyűlése a megjelentek csekély számánál fogva az alapszabályok szerint határozatra képtelen lévén, **1897. évi április hó 4-én, vasárnap d. u. 2 órakor** tartandó újbb gyűlést hívunk össze, melyre a tagokat oly értesítéssel hívjuk meg, hogy ezen gyűlés a beltéri iskolában fog megtartatni és az a megjelent tagok számára való tekintet nélkül határozatképes lesz.

TÁRGYAK:

1. Igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése az elmúlt évről és a pénztári számadásokról.
2. Igazgatósági tagok felének kisorsolása és új tagok választása.
3. Új felügyelő bizottság választása.
4. A választott bíróság újbóli megalakítása.
5. Az alapszabályok módosítása.
6. Netáni indítványok tárgyalása.

B-Topolya, 1897. március 21.
Krämer Rezső, pénztári titkár.
Závodszyk Máté, pénztári elnök.

Eladó, esetleg bérbeadandó ház.

Zomborban, Szelencse külváros, a Géza-utcában levő **lakház** kényelmes berendezéssel, nagy kerttel, szabad kézből, kedvező fizetési feltételek mellett, eladó, esetleg bérbe is adandó.

Bővebb felvilágosítást ad a tulajdonos

3-2

Belt Sebestyén.

PÁLYÁZAT.

O Palánka községi óvodájához megtresedés folytán egy óvónői állásra és e mellett egy dajkai állásra pályázat hirdetetik. Az óvónő fizetése évi 300 frt, szabad lakás kerttel és fűtési átalány saját használatára 20 frt. A dajka fizetése évi 100 frt és szabad lakás az óvodában. Okleveles óvónők, kik az állam nyelvén kívül tökéletesen bírják a szerb nyelvet, ugymint: Tovarsova, Paraga, Gajdobra és Bulkesz községekre nézve **1897. évi május hó 1-éig** alulírtböz küldjék.

3-1

Popovits Száva,
a felügyelő-bizottság elnöke.

1047. sz. 1897.

Hirdetés.

A palánkai kir. járásbírósa mint telekkönyvi hatóság részéről közzététetik, miszerint a baja-zombor-ujvidéki helyi érdekű vasut számára az alább megnevezett határokon kisajátított területekről elkészített összeírás, térkép és egyedi kimutatás hitelesítésére a helyszínére a következő határnapok tűzhetnek ki, ugymint: Tovarsova, Paraga, Gajdobra és Bulkesz községekre nézve **1897. évi április hó 27-én reggeli 9 óra:** a gajdobrai állomásra.

Az érdekeltek felhívottnak, miszerint netaláni észrevételeiket a fennebbi határnapon a bizottság előtt előterjeszték, különben a kisajátítás és a felvett terfogat, ugy a feljegyzett szolgálmat s jogosultságok iránti kifogásaik többé tekintetbe nem jöhetnek.

Együttal felhívottnak mindazok, akik a fennebbi határokon a baja-zombor-ujvidéki helyi érdekű vasut számára kisajátított területekért járó és az egyedi kimutatásban kitett kártalanítási összeg mennyiségére nézve ellenvetéseket tenni akarnak, vagy ezen összegre bármely cím alatt igényt tartanak; ezeket **1897. évi június hó 8-áig** ezen telekkönyvi hatóságnál annál bizonyosabban bejelentsek, minthogy a később jelentkezők észrevételeire s igényeire semmi tekintet nem lévén, a kisajátítási és kártalanítási összeg annak és azon mennyiségben fog kiadatni, a kinek nevére és amely összeggel az az egyedi kimutatásban ki van téve, a bekebelezett és felülkebelezett tételek pedig ezental a kisajátított területről hivatalból le fognak töröltetni.

Az összeírás, térkép és egyedi kimutatás az itteni telekhivatalban betekintethetők.

Palánkán, a kir. járásbírósa mint telekkönyvi hatóságnál 1897. évi március hó 8-án.

3-3

XX.

Egyes
Fél
Negy

A
illet
szer
a la

Egyes

E

E

Helyt

Egés
Fél
Negy

Egés
Fél
Negy

Elő

és fia

Zom

Kom

bocsájt

hiszik, h

ellennezet

Pecsi

ilyen han

férfia.

Lepk

megmondj

hatóság

tartásáról.

Első

az állandó

nem egys

feliratot j

selőháza

A kv

gárnak el

bizonyára

tóságok m

biztosított

előttünk v

alapokra f

az osztrák

követésél

a kormány

pártérdeket

A

Oh, ha

Nem o

Mikor

Gondol

Magari

A mely

A mely

S nincs

Mikor

Hogy t

Hanem

Csalogá

Mikor

S idele

Akkor

Hiába

Elment

jok, az iskola

hogy megnezz

rosszul „feste

— Edes